

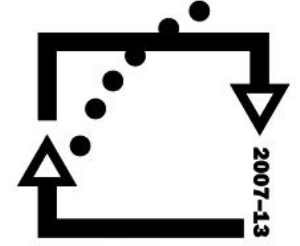
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

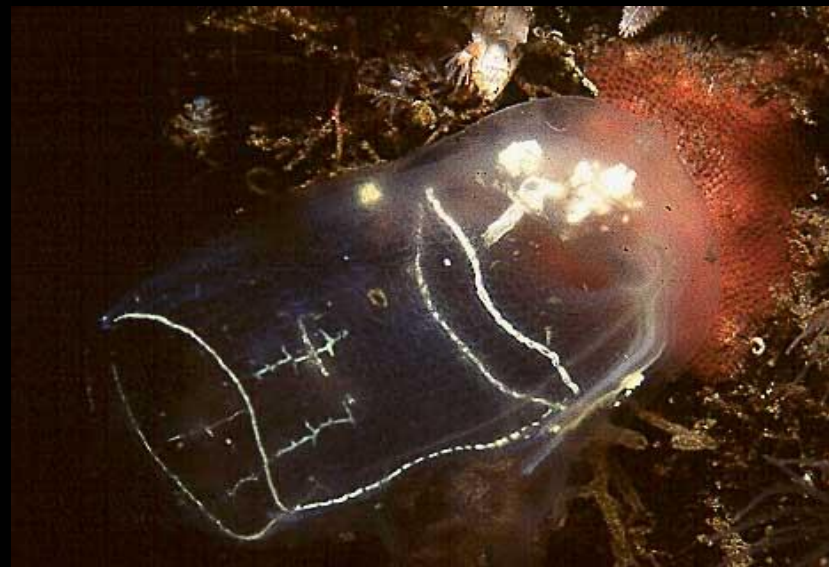
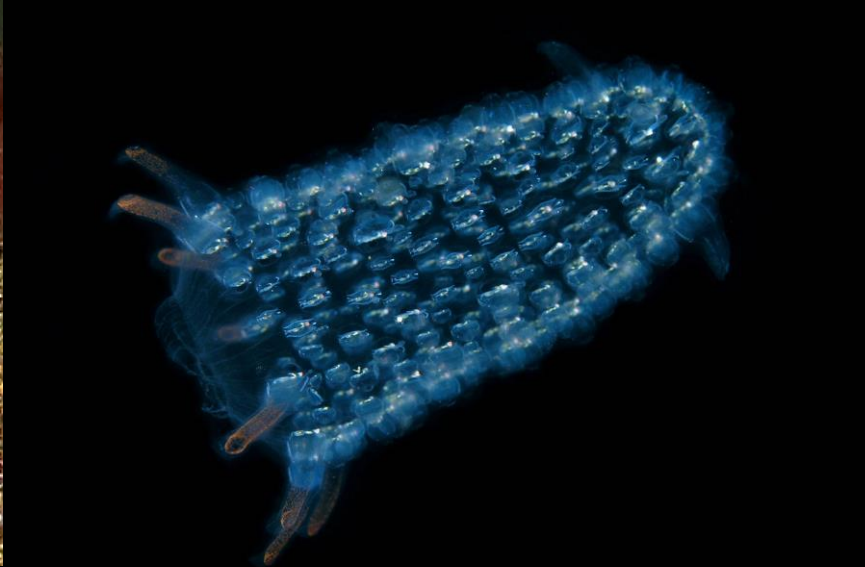
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PLÁŠTĚNCI

Lucie Janáková

Digitální učební materiál byl vytvořen v rámci projektu
Inovace a zkvalitnění výuky na Slovanském gymnáziu

CZ.1.07/1.5.00/34.1088

Podkmen: PLÁŠTĚNCI

(Tunicata)

Obsah

- Obecné znaky pláštěnců
- Systém pláštěnců

Podkmen: **PLÁŠTĚNCI** (*Tunicata*)

→ mořští živočichové → žijící → samostatně nebo v koloniích

→ plášť (*tunika*)

tvořen → **TUNICINEM**

FCE: chrání tělo

→ hermafrodité → **nepřímý vývoj**

→ **metageneze**

Clavellina lepadiformis

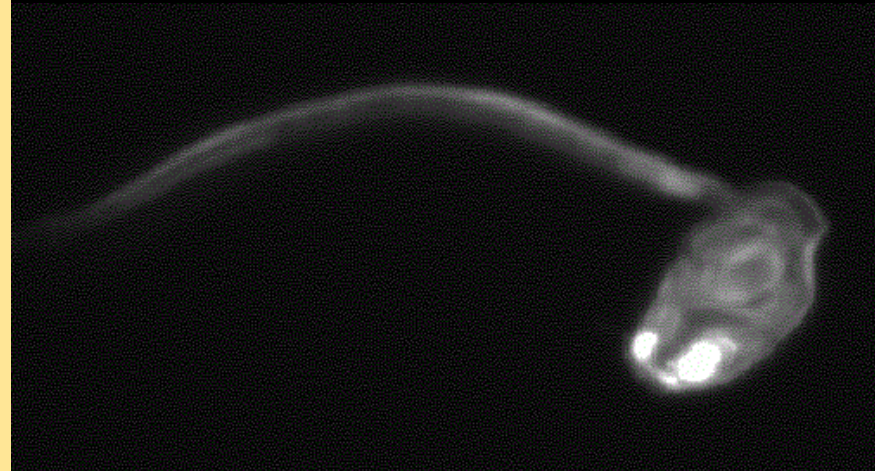
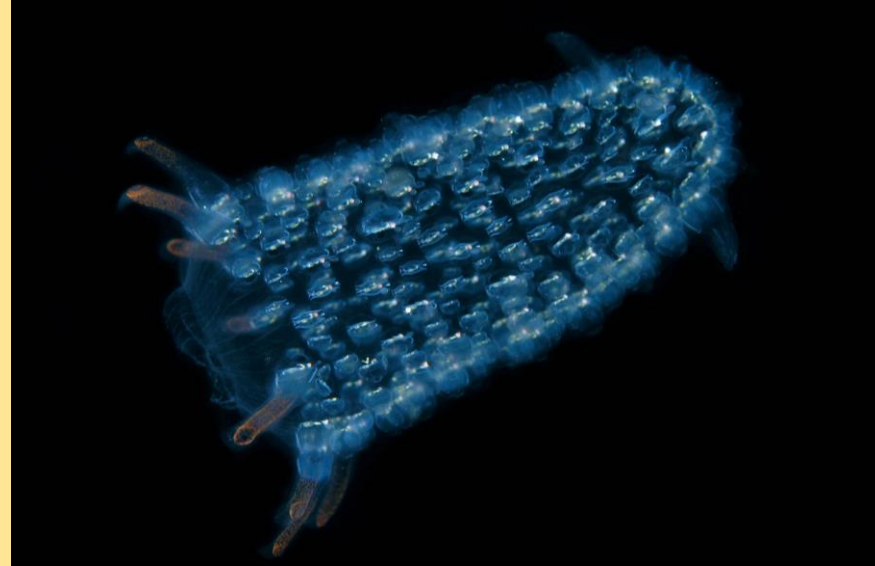
System:

Podkmen: **PLÁŠTĚNCI** (*Tunicata*)

Třída: **SUMKY**

Třída: **SALPY**

Třída: **VRŠENKY**

Třída: **SUMKY**

→ **přisedlí** mořští živočichové

žijící

samostatně nebo v koloniích

Ascidia mantula
(sumka obecná)

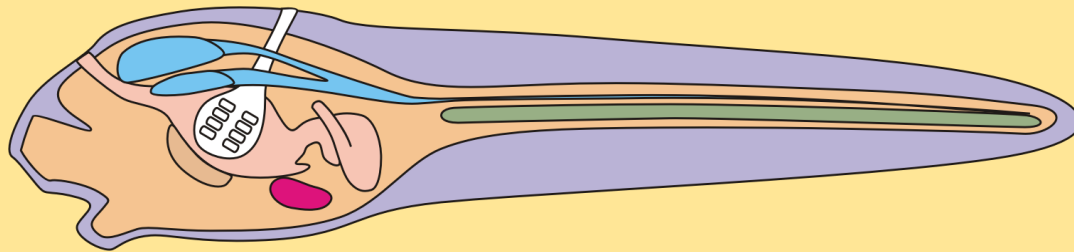
→ **regresivní vývoj** – zpětné zjednodušování

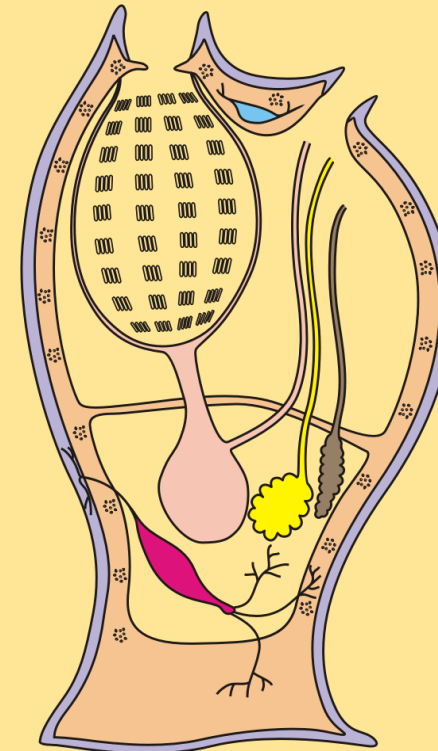
larva → **složitější** než → dospělec

Regresivní vývoj

LARVA		DOSPĚLEC
ano	struna hřbetní	ne
ano	nervová trubice	ne

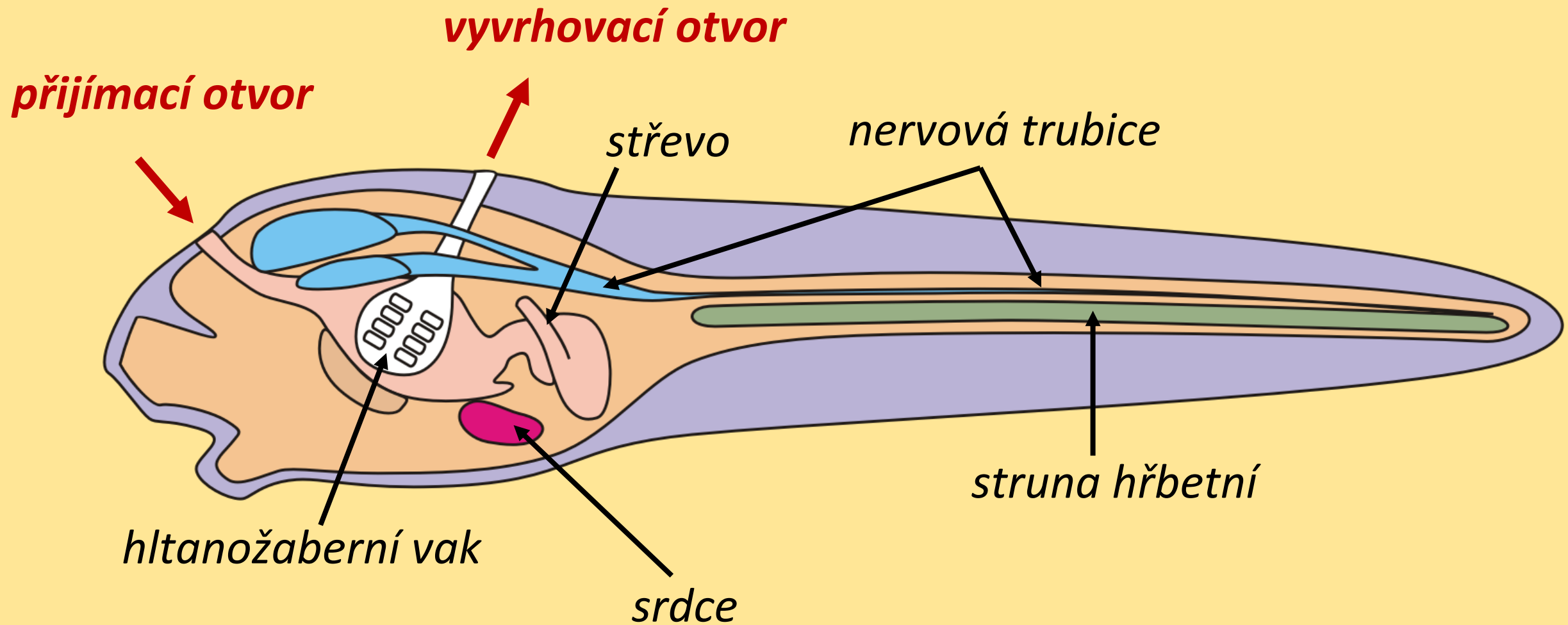

larva

dospělec

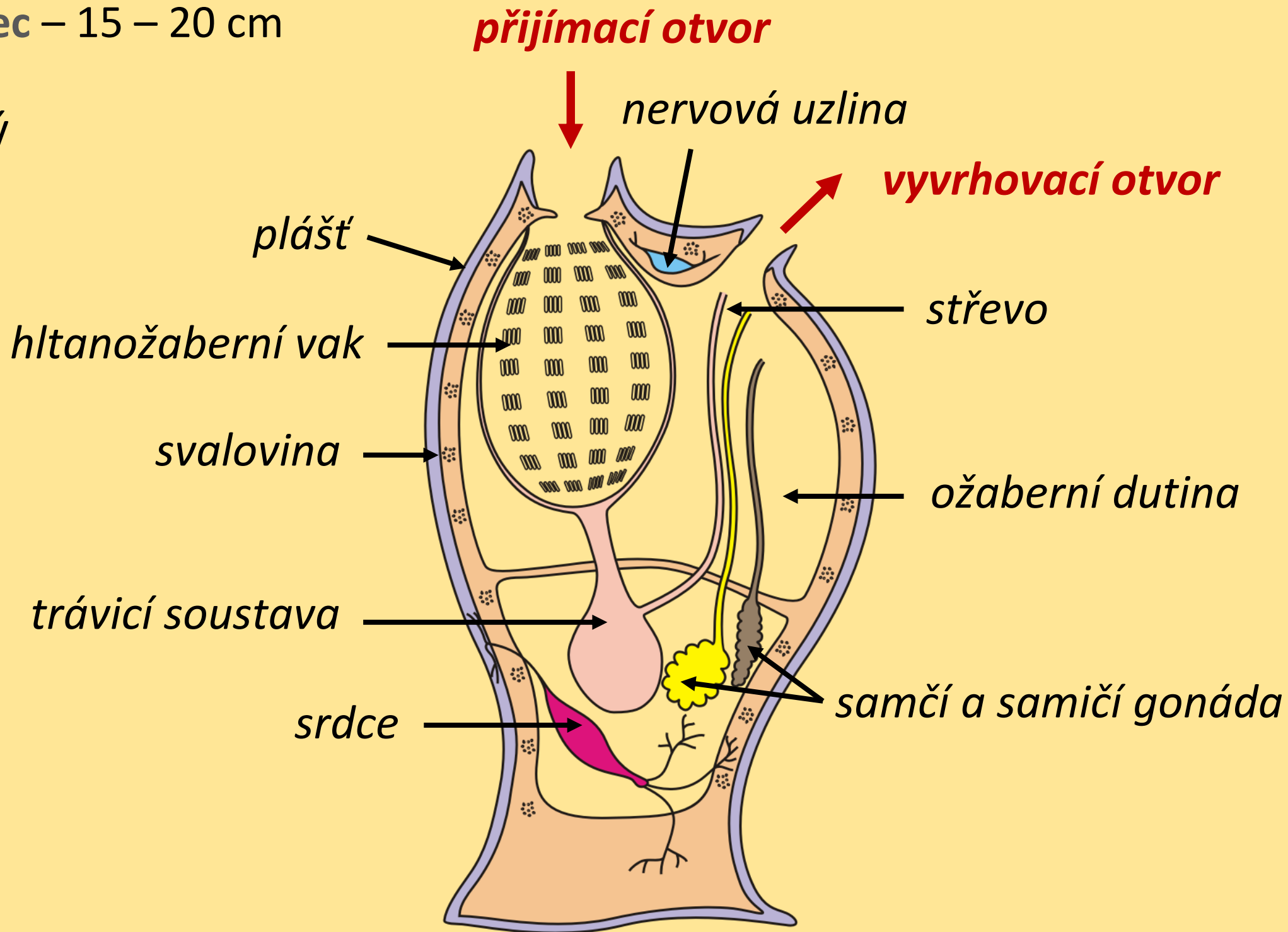
Zástupce: **Sumka obecná** → larva

Dospělec – 15 – 20 cm

↓
přisedlý

Vnitřní stavba těla:

- Plášť (*tunika*)

→ vzniká činností

jednovrstevné pokožky

tvořen **TUNICINEM**

FCE: ochrana těla

Ascidia mantula,
Ascidia virginia

- Hltanožaberní vak

hltan

perforovaný

žaberními štěrbinami

→ FCE: • zachycení potravy

- dýchání

Corella parallelogramma

- **Ožaberní dutina** (*atriální dutina*)

prostor kolem hltanu

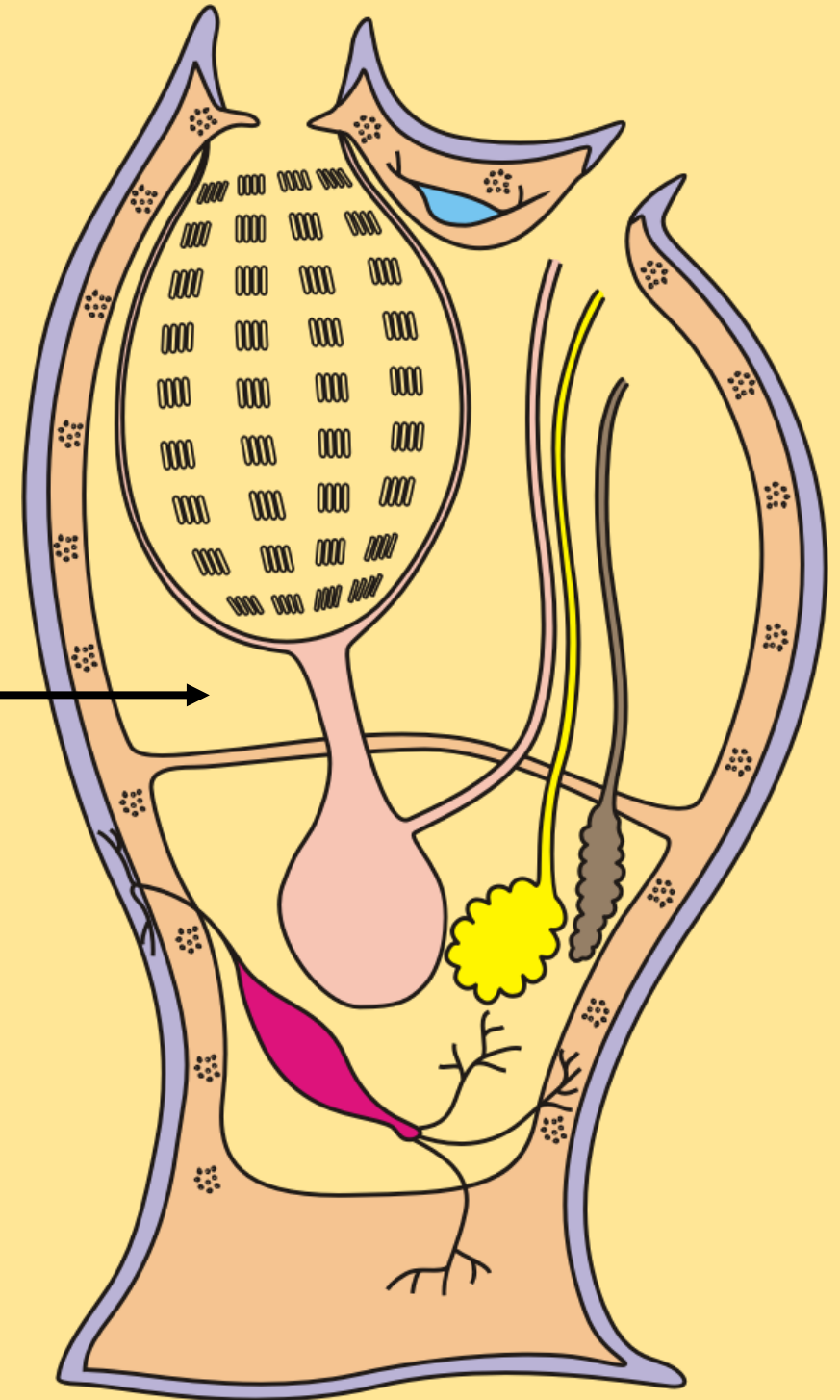

odvádí **H₂O** s **metabolity**

ven z těla

ožaberní dutina

- **Dýchací soustava**

hltanožaberní vak (*hltan*)

- **Cévní soustava**

→ **otevřená**

→ tělní tekutina: **krev**

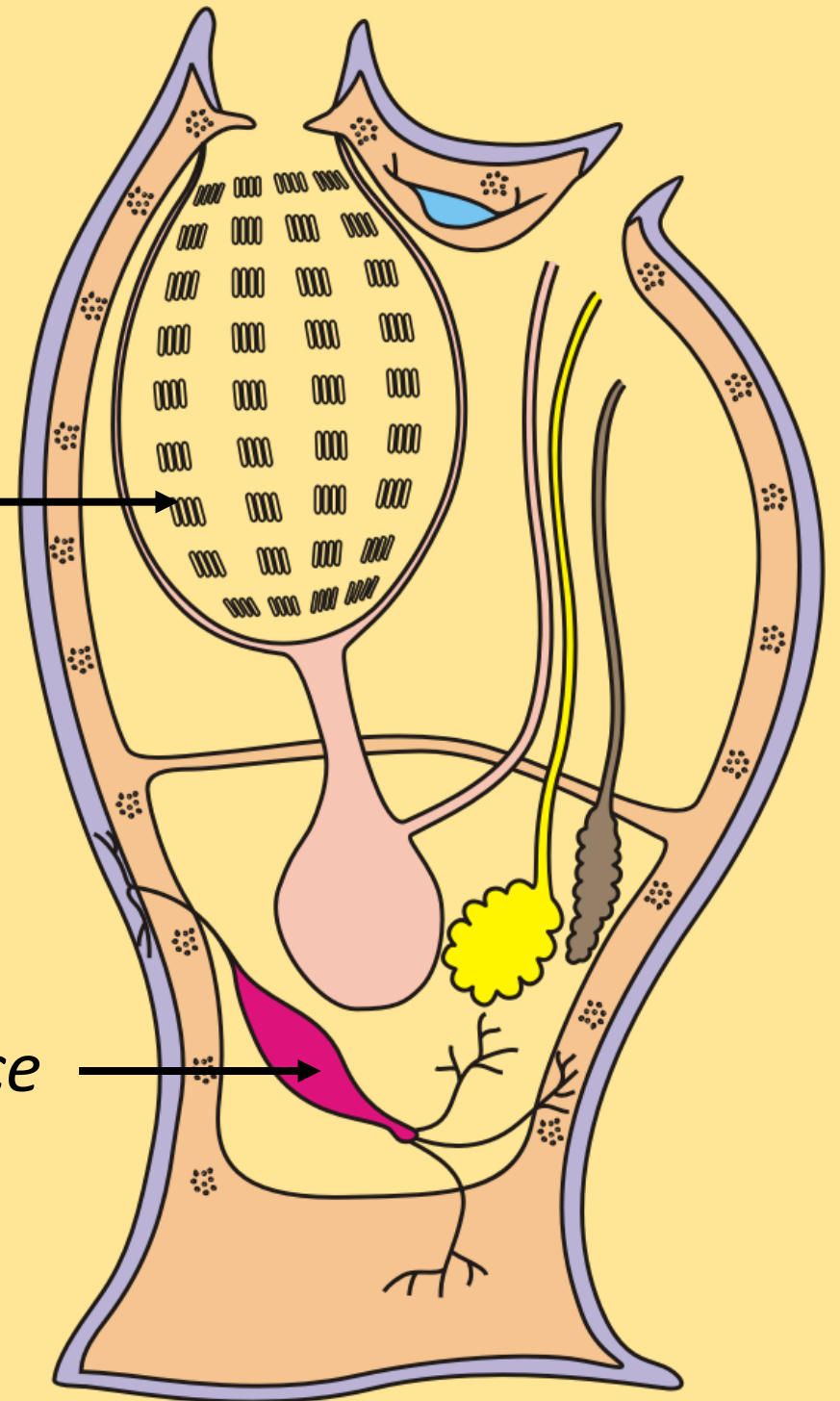
→ **srdce**

oboustranná pulzace

*hltanožaberní
vak*

srdce

- **Trávicí soustava**

hltanožaberní vak (*hltan*)

jícen

žaludek

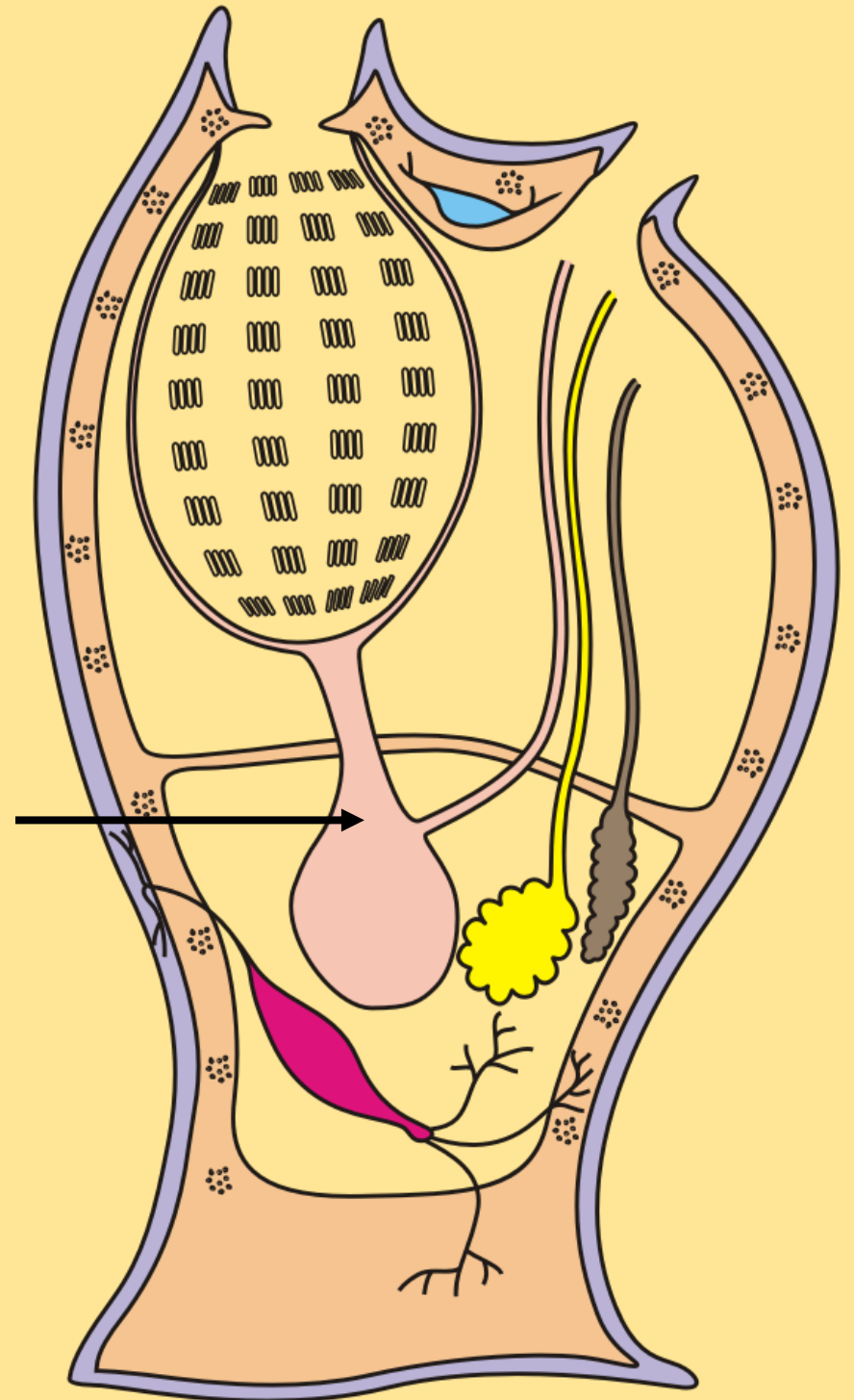

střevo

ožaberní dutina

*trávicí
soustava*

- **Svalovina**

malé množství

- **Vylučovací orgány**

nemají pravé ledviny

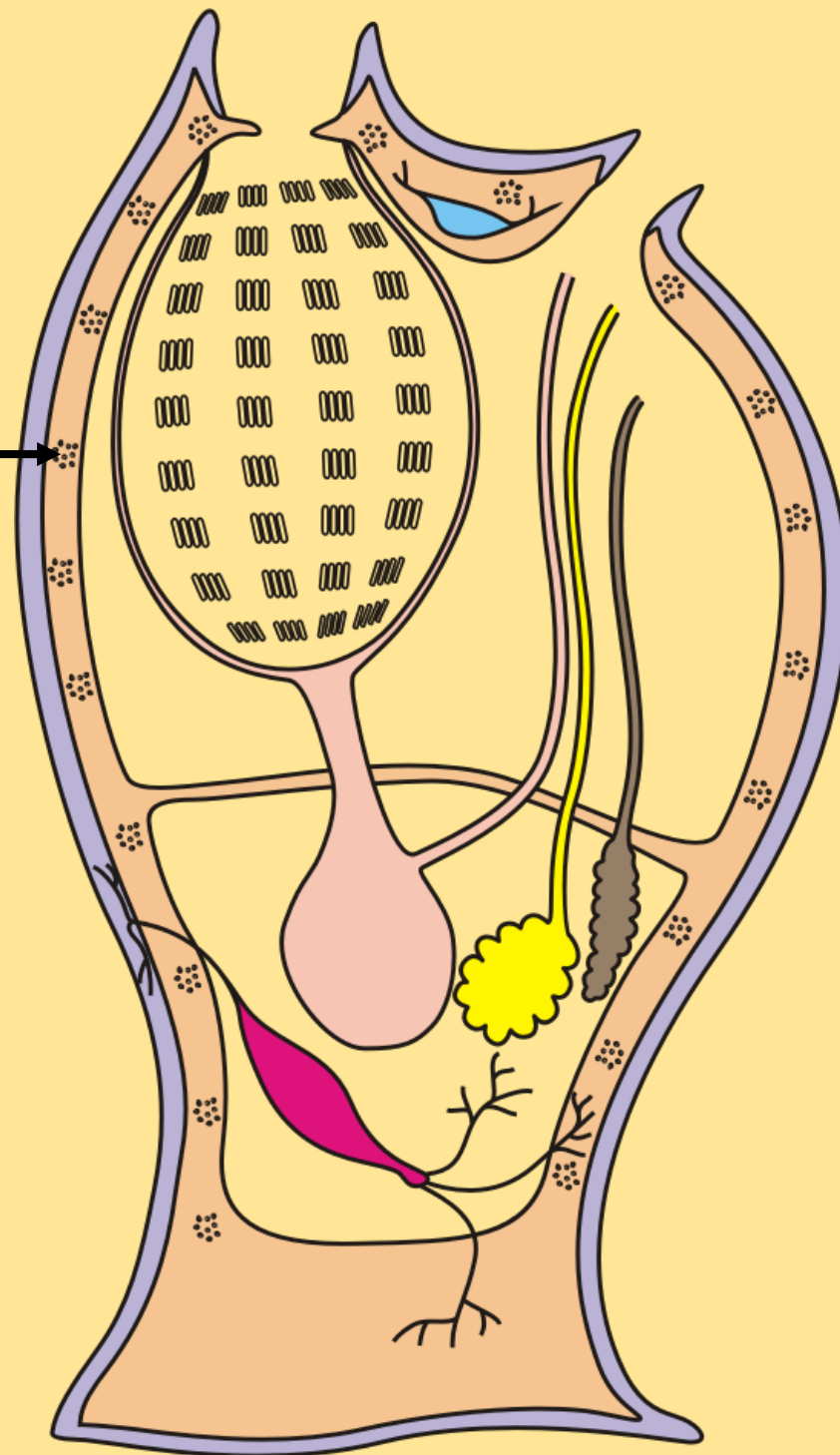

buňky po stranách střeva

periodicky odstraňovány z těla

svalstvo

- Smyslové orgány

chybí

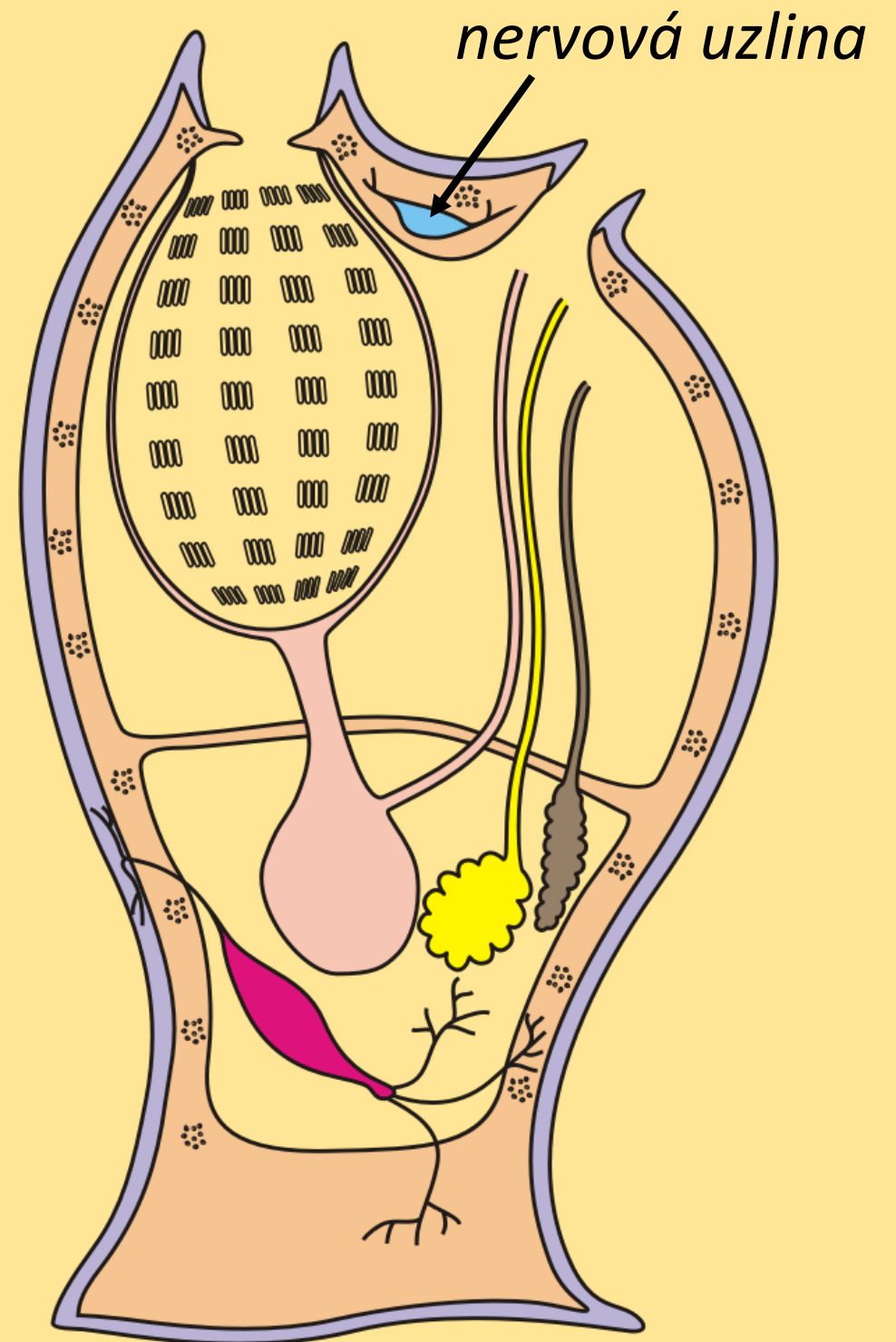
- Nervová soustava

→ dospělec – pouze **1 nervová uzlina**

→ larvy – **trubicovitá**

regresivní vývoj

- **Rozmnožovací soustava**

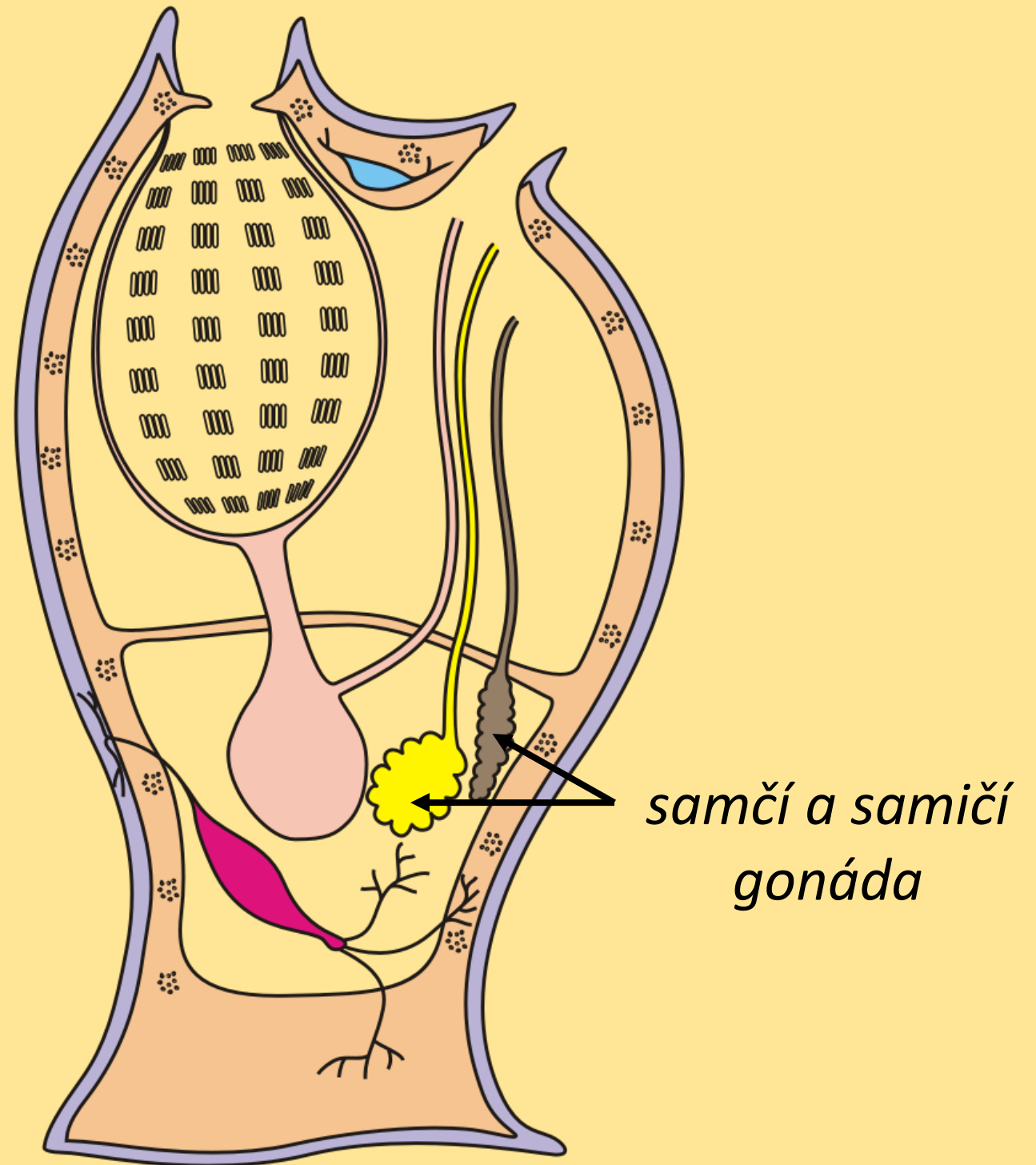
- **hermafrodité**

- nepárová gonáda

- **mimotělní oplození**

- **nepřímý vývoj**

- **metageneze**

Třída: **SALPY**

→ **pelagičtí** mořští živočichové

žijící

samostatně nebo v koloniích

→ struna hřbetní – **pouze** u larev

→ častá metageneze

→ některé druhy

BIOLUMINISCENCE

Pyrosoma atlanticum
(ohnivka atlantská)

Třída: **VRŠENKY**

→ **drobní** mořští živočichové

součástí

planktonu

→ **struna hřbetní** – i v **dospělosti**

ocásek

→ častá **metageneze**

Appendicularia sicula
(*vršenka středomořská*)

CITACE K OBRAZOVÉMU MATERIÁLU

Strana 2:

Sjøpunger – Ascidiacea Sea squirts: *Ascidia mentula*. SVENSEN, Erling. *Norsk Marin Fauna* [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z www.marinbi.com/ascidiacea/ascidia_mentula.jpg

Combjelly (Pelagic colonial salp encountered off Atauro island). HOBGOOD, Nick. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2005 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Combjelly.jpg>

ascidie12. SVENSEN, Erling. *Norsk Marin Fauna* [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z <http://www.marinbi.com/ascidiacea/ascidie12.jpg>

clavellina_lepadiformis. SVENSEN, Erling. *Norsk Marin Fauna* [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z http://www.marinbi.com/ascidiacea/clavellina_lepadiformis.jpg

corella_parallelogramma1. SVENSEN, Erling. *Norsk Marin Fauna* [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z http://www.marinbi.com/ascidiacea/corella_parallelogramma1.jpg

Oikopleura dioica. RedEnsign (nick autora). *Wikimedia Commons* [online]. 2006 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Oikopleura_dioica.gif

Strana 4:

clavellina_lepadiformis. SVENSEN, Erling. *Norsk Marin Fauna* [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z http://www.marinbi.com/ascidiacea/clavellina_lepadiformis.jpg

Strana 5:

Sjøpunger – Ascidiacea Sea squirts: *Ascidia mentula*. SVENSEN, Erling. *Norsk Marin Fauna* [online]. [cit. 2013-11-12].

Dostupné z www.marinbi.com/ascidiacea/ascidia_mentula.jpg

Combjelly (Pelagic colonial salp encountered off Atauro island). HOBGOOD, Nick. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online].

2005 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Combjelly.jpg>

corella_parallelogramma1. SVENSEN, Erling. *Norsk Marin Fauna* [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z

http://www.marinbi.com/ascidiacea/corella_parallelogramma1.jpg

Strana 6:

Sjøpunger – Ascidiacea Sea squirts: *Ascidia mentula*. SVENSEN, Erling. *Norsk Marin Fauna* [online]. [cit. 2013-11-12].

Dostupné z www.marinbi.com/ascidiacea/ascidia_mentula.jpg

Strana 10:

ascidia_virginea_og_ascidia_mentula. SVENSEN, Erling. *Norsk Marin Fauna* [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z

http://www.marinbi.com/ascidiacea/ascidia_virginea_og_ascidia_mentula.jpg

Strana 11:

Oikopleura dioica. RedEnsign (nick autora). *Wikimedia Commons* [online]. 2006 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Oikopleura_dioica.gif

Strana 18:

Combjelly (Pelagic colonial salp encountered off Atauro island). HOBGOOD, Nick. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online].

2005 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Combjelly.jpg>

Strana 19:

corella_parallelogramma1. SVENSEN, Erling. *Norsk Marin Fauna* [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z http://www.marinbi.com/ascidiacea/corella_parallelogramma1.jpg

Všechny kresby a schémata jsou společným dílem Roberta Janáka a Lucie Janákové (autorka prezentace).